

Goodwill i almen praksis

Februar 2020

Hovedbudskaber

- Antallet af praksishandler inkl. nul-handler er faldet i 2019, og ligger nu på 239 handler, hvilket svarer til niveauet for 2014-2017.
- Antallet af praksishandler uden goodwill (nul-handler) er faldet, men befinder sig stadig på et højt niveau.
- I 2019 faldt goodwillprocenten til 48,4 pct. ekskl. nul-handler. Den gennemsnitlige goodwillprocent er nu på det lavest registrerede niveau inden for de seneste 10 år.
- Der er stor forskel i betalt goodwill på tværs af regionerne. Goodwillprocent i Region Midtjylland er f.eks. næsten dobbelt så høj som i Region Sjælland.
- Udviklingen i Region Nordjylland er for andet år i træk positiv. Her er Goodwillprocenten ekskl. nul-handler steget med næsten 10 procentpoint.

Baggrund

Goodwill bliver betalt, når læger overtager en almen praksis med et allerede etableret patientgrundlag. Det tager normalt en årrække at opnå den samme indtægt i en nystartet praksis uden patientgrundlag sammenlignet med en etableret lægepraksis. Goodwill kan derfor betragtes som den merværdi, en etableret praksis har i forhold til en nystartet praksis uden patienter i form af forventet indtjening.

De praktiserende læger har kollegialt fastsat et loft for den pris, som en almen praksis kan handles til. Praktiserende læger kan derfor maksimalt købe og sælge praksis til en pris beregnet som gennemsnittet af de tre sidste års omsætning tillagt 36 pct.

PLO's bestyrelse har besluttet, at der én gang om året kan offentliggøres tal for goodwill på lands- og regionsniveau.

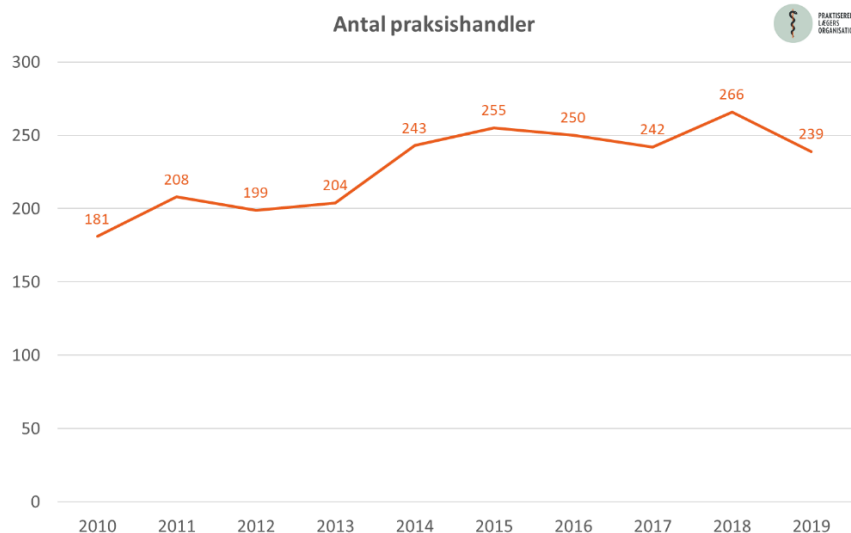
Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8477
E-mail: plo@DADL.DK
www.plo.dk

Antallet af praksishandler

Antallet af praksishandler inkl. nul-handler tog et spring opad i 2014, og har siden holdt et højere niveau end i de foregående år. I 2019 var der samlet 239

praksishandler¹. Det svarer til et fald på 27 handler i forhold til året før, hvor der var 266 praksishandler. Den generelle stigning i antallet af praksishandler er ikke overraskende set i lyset af de praktiserende lægers aldersfordeling, hvor store årgange i disse år er på vej på pension.

Fra 2010 til 2019 er der næsten sket en fordobling i antallet af handler med solopraksis, mens der kun er sket en mindre stigning i antallet af handler med kompagniskabspraksis. Modsat har antallet af handler med delepraksis² udvist en faldende tendens over perioden, hvilket blandt andet hænger sammen med ændrede regler for delepraksis, hvor delepraksistilladelsen med overenskomsten i 2014 blev gjort personlig.

Antallet af handler med kompagniskabspraksis er faldet fra 149 i 2018 til 130 i 2019, mens antallet af handler med solopraksis blot er faldet med én handel fra 94 til 93 handler. Antallet af handler med delepraksis er faldet med fra 23 til 16 i samme periode.

Udviklingen i praksishandler inkl. nulhandler, 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antal handler	181	208	199	204	243	255	250	242	266	239
<i>Heraf</i>										
Delepraksis	27	30	36	33	36	35	26	38	23	16
Solopraksis	51	88	63	83	81	97	90	63	94	93
Kompagniskabspraksis	103	90	100	88	126	123	134	141	149	130
<i>Heraf</i>										
Lukning uden køber	25	43	14	28	16	18	29	18	35	25

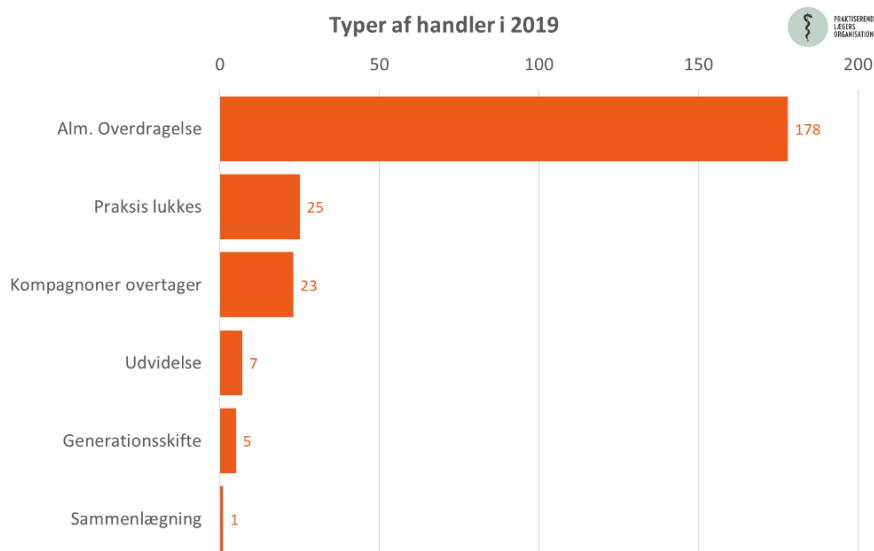
¹ I opgørelsen af det samlede antal praksishandler indgår ikke handler men anpartsselskaber eller familiehandler. Praksis, der er lukket eller overdrages til kompagnoner, er medtaget som handler under den antagelse, at praksis ville have været solgt, hvis det havde været muligt.

² En delepraksis er et kompagniskab, hvor der er flere læger, end der er kapaciteter.

Typer af praksishandler

Ud af de 239 praksishandler i 2019 er langt de fleste (mere end 7 ud af 10) almindelig overdragelse. I 25 ud af de 239 handler er praksis lukket uden handel, hvilket er et betydeligt fald i forhold til antallet i 2018, som lå på 35.

Praksis lukkes, hvis der ikke er nogen læger, der ønsker at overtage den. Det er oftest i lægedækningstruede områder, at det ikke er muligt for de praktiserende læger at sælge deres praksis. Der er 23 handler, hvor kompagnon overtager, syv udvidelser, fem med generationsskifte, og en enkelt handel, der er en sammenlægning.

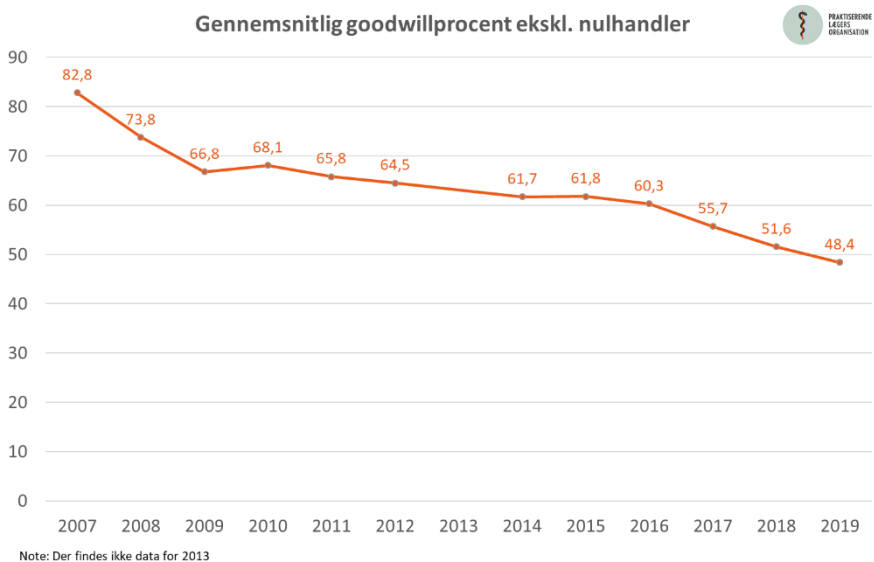

Goodwillprocent og nulhandler

I 2019 var den gennemsnitlige goodwillprocent på 48,4 pct. ekskl. nulhandler³. Goodwillprocenten er dermed faldet med 3,2 procentpoint i forhold til 2018, hvor den lå på 51,6 pct.

Den gennemsnitlige goodwillprocent i 2019 er den laveste registrerede de seneste 10 år.

I 2007 lå den gennemsnitlige goodwillprocent på 82,8 pct. Der er således sket et stort

³ En nul-handel kan fx opstå ved lukning af praksis, hvis kompagnon(er) overtager praksis, eller hvis praksis videregives til en læge, uden at der betales goodwill.

fald i værdien af almen praksis over årene. En af forklaringerne på den faldende goodwillprocent er, at der bliver færre praktiserende læger, og det derfor bliver sværere at sælge praksis.

Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region ekskl. nul-handler, 2010-2019

År	Antal handler	Praksis lukkes	Praksissalg		Gns. goodwillprocent	Antal Max-handler
			uden værdi	nul-handler		
2010	181	25	13	38	68,1	3
2011	208	43	11	54	65,8	1
2012	199	14	13	27	64,5	3
2013*	204	28	9	37	-	0
2014	243	16	49	65	61,7	0
2015	255	18	38	56	61,8	0
2016	250	29	40	69	60,3	0
2017	242	18	61	79	55,7	0
2018	266	35	34	69	51,6	1
2019	239	25	24	49	48,4	0

* Der findes ikke data for gns. goodwillprocent i 2013

Fra 2018 til 2019 faldt antallet af nulhandler fra 69 til 49 handler. I 25 af tilfældene var det ikke muligt at finde en køber, og praksis var derfor nødt til at lukke, mens de sidste 24 handler blev overtaget uden et egentligt salg, heraf seks praksis overtaget af kompagnon og én udvidelse.

Regionale forskelle

Der er sket flest handler i 2019 i Region Hovedstaden, der også er den største region. I regionen er der handlet 75 praksis. Der er sket færrest handler i Region Sjælland. Her er der handlet 22 praksis.

Nulhandlerne udgør procentvis en stor andel af det samlede antal handler i de regioner, der har flest lægedækningstruede områder, Nordjylland og Sjælland, med en nul-handelsandel på henholdsvis 30,8 og 45,5 pct. Region Midtjylland har flest handler, hvor det ikke har været muligt at finde en køber, og derfor har praksis været nødt til at lukke, mens Region Syddanmark har færrest. De har henholdsvis 7 og 2 tilfælde.

Regionen med den højeste gennemsnitlige goodwillprocent ekskl. nul-handler i 2019 er Region Midtjylland med 58,6 pct. Herefter kommer Region Hovedstaden og Region Syddanmark, som begge ligger på samme niveau, med en goodwillprocent på henholdsvis 47,6 og 47,2 pct., mens Region Nordjylland har en goodwillprocent på 36,8 pct. Region Sjælland har den laveste goodwillprocent svarende til 32,5 pct.

I 2019 lå den højest betalte goodwillprocent på 131 pct., og denne handel fandt sted i Region Hovedstaden, som er den Region, der har den næsthøjeste goodwillprocent.

Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region ekskl. nul-handler, 2019

Region	Antal handler	Praksis lukkes	Praksissalg uden værdi	Nul-handler	Gns. goodwillprocent	Største goodwillprocent
Nordjylland	26	4	4	8	36,8	87
Midtjylland	62	7	5	12	58,6	124
Syddanmark	54	2	7	9	47,2	107
Sjælland	22	6	4	10	32,5	71
Hovedstaden	75	6	4	10	47,6	131
Hele landet	239	25	24	49	48,4	131

Der er stor forskel i den gennemsnitlige goodwillprocent på tværs af regionerne, og udsvingene kan være store fra år til år på regionalt niveau. Dette skyldes dels, at der i nogle regioner er forholdsvis få handler, hvorved den enkelte handel vægter meget i gennemsnittet, dels at der kan være stor variation i goodwill inden for regionerne, og at gennemsnittet derfor afhænger af, hvilke områder der er handlet praksis i.

Fra 2018 til 2019 er goodwillprocenten ekskl. nul-handler i Region Nordjylland steget med 9,7 procentpoint, og det er hermed Regionen, der har oplevet den største stigning. Goodwillprocenten i Region Syddanmark og Region Sjælland har ændret sig beskedent, med henholdsvis en stigning på 0,3 procentpoint og et fald på 0,3 pct. point. Goodwillprocenten i Region Hovedstaden er faldet med -6,4 procentpoint. I Region Midtjylland er goodwillprocenten faldet mest, svarende til 8,9 procentpoint.

Antal praksishandler og gns. goodwillprocent fordelt på region ekskl. nulhandler, 2017-2019

Region	Antal handler			Antal nulhandler			Gns. goodwillprocent		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Nordjylland	10	19	18	14	11	8	24,7	27,1	36,8
Midtjylland	42	50	50	17	8	12	69,3	67,5	58,6
Syddanmark	36	42	45	25	17	9	55,6	46,9	47,2
Sjælland	24	16	12	13	11	10	36,3	32,8	32,5
Hovedstaden	51	70	65	10	22	10	59,8	54,0	47,6
Hele landet	163	197	190	79	69	49	55,7	51,6	48,4